

JOS BIELEN

Muzikale norbertijn

Van 17 tot 19 augustus 2016 vindt in Vaalbeek *Een stem om U te danken* plaats, een colloquium over de plaats van muziek in de liturgie. Aanleiding is de tiende verjaardag van de nieuwe *Zingt jubilate*. Drijvende kracht achter het blauwe zangboek is norbertijn Jos BIELEN, organist van de abdijkerk in Averbode en in kerkelijk Vlaanderen bekend als de vrolijk zingende pater.

‘Mozart? Geef mij maar liederen die ik kan meezingen’

Christof BOUWERAERTS

Het regent pijpenstelen wanneer ik parkeer in de vermaarde ‘lekdreef’, pal tegenover de abdij van Averbode. De waterpartij op het lege binnenplein lijkt in dit weer meer op een uit de hand gelopen plas. Gelukkig brengt Jos BIELEN (49) de zon mee. Figuurlijk dan. „Ik trad jong in en kon mijn beste kracht geven aan mijn roeping”, zegt hij. Die jeugdige spirit lijkt alvast nog lang niet opgebruikt, dat stellen we tijdens het gesprek zelf vast.

–Hoe vond u uw weg naar de abdij?

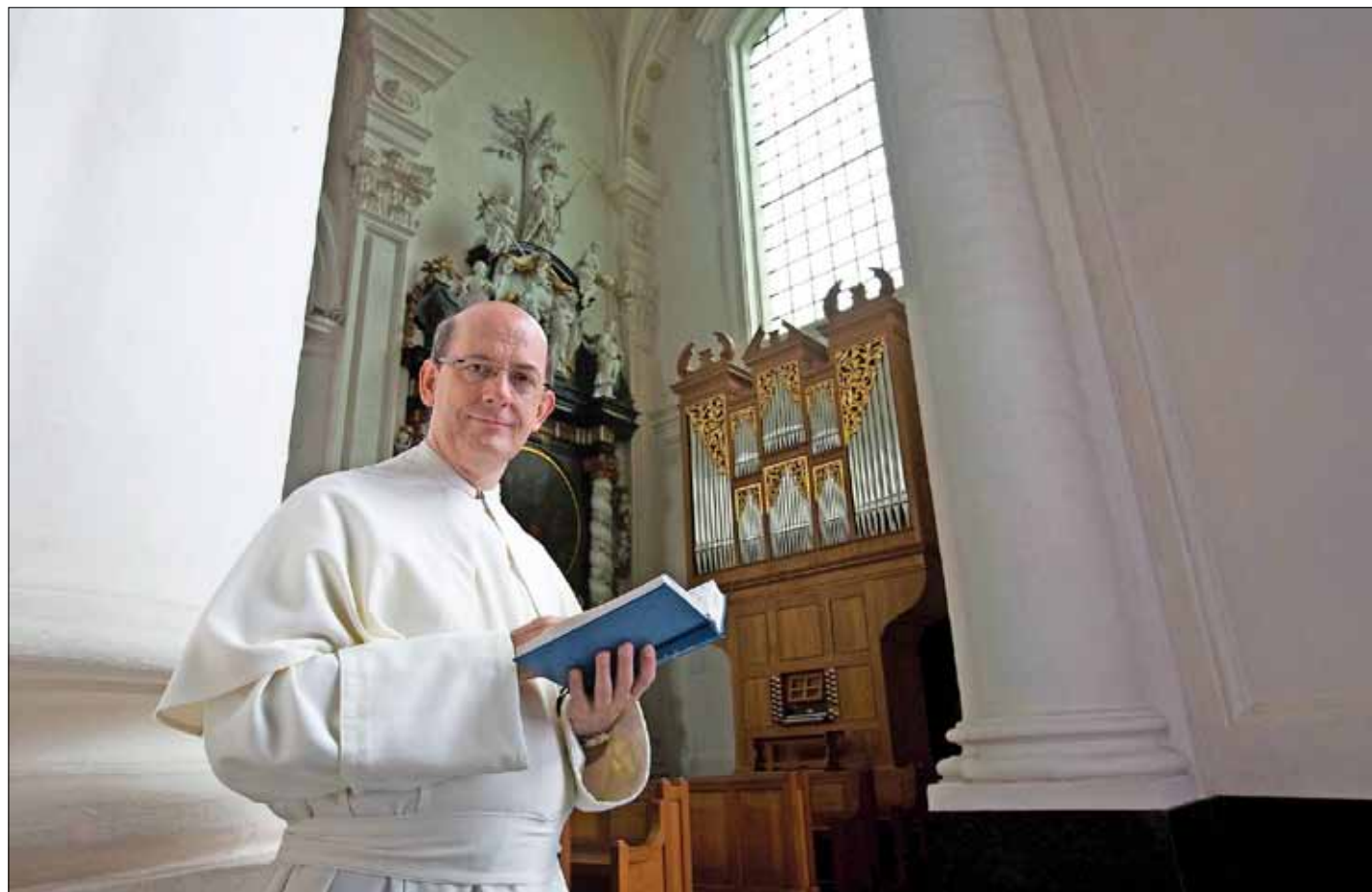
Toen ik een jaar of zeven was, werd ik misdienaar in de parochie Kruisvinding in Mal, bij Tongeren. Onze pastoor was een pater van Averbode. Hij straalde iets uit. Op een eenvoudige manier betekende hij veel voor mensen. Dat inspireerde me en ik begon na te denken over een gelijkaardig leven. Na mijn middelbare school trad ik hier in. Achteraf gezien, ben ik blij dat ik zo jong intrad. Ik kon mijn beste krachten geven aan mijn roeping.

–Wat trok u aan in de norbertijnen?

Aanvankelijk overwoog ik even om naar het seminarie te gaan, maar het vooruitzicht op een gemeenschapsleven deed me kiezen voor Averbode. Ook de afwisseling van contemplatie en actie, die ons leven als norbertijn zo typeert, sprak me aan. Bovendien vond ik de verscheidenheid aan zendingen die de paters kregen boeiend. Ik wilde me immers niet meteen voor de rest van mijn dagen vastpinnen op een zending.

–Uw zending werd uiteindelijk de kerkmuziek. Hoe ging dat?

Als jongere was ik lid van het parochiekoor. Ik kon enkele noten spelen, dus werd ik ook maar organist. Toch was ik toen niet intens bezig met muziek. Het was de gemeenschap die me tijdens mijn priesteropleiding aanspoorde muzikale school te volgen. De dag na mijn eremistat vatte ik aan het Lemmensinstituut studies orgel aan. Later nam ik er koördirectie bij. Door mijn kloosterleven kwam ik vanzelf uit bij de kerkmuziek. Bovendien bleek de behoefte aan nieuwe kerkmuziek groot. Al gauw kreeg ik allerlei vragen en geraakte ik betrokken bij het project van de nieuwe *Zingt jubilate*. Zo leerde ik ook

Jos Bielen: „Bij een goed lied komt de muziek voort uit de tekst en tilt zij hem op een hoger niveau”. © Mine Dalemans

Ignace Thevelein kennen, die mijn muzikale spitsbroeder werd.

–U verzorgt nu geregeld zangavonden. Wat wil u daarmee bereiken?

Ik geef parochiekooren vooral tips. Dan kunnen ze zelf wijze beslissingen nemen. Liturgie is wezenlijk in het leven

„Ik geef parochiekooren tips. Dan kunnen ze zelf wijze beslissingen nemen”

van de Kerk. Vaak staat of valt een viering met de zang. Het gebed mag niet gestoord worden door valse klanken. Van mooie samenzang kan een geweldige dynamiek uitgaan. Het is gemeenschapsvormend en ik geloof echt dat God daarin de hand heeft.

–Wat is goede kerkmuziek voor u?

Bij een goed lied komt de muziek voort uit de tekst en tilt zij hem op een hoger

niveau. Vaak zingen we in de kerk gekende liederen echter al jaren verkeerd. Dikwijls komt dat omdat we niet vanuit de tekst zingen. Omgekeerd zijn sommige melodieën zo sterk dat ze aan het verstand voorbijgaan en de tekst meteen bij je hart brengen. Ook zogenaamd ouderwetse teksten krijgen dan weer nieuwe betekenis. Daarom bewonder ik zo sterk de componisten van het repertoire van de trappistinnen, aan wie ik al jaren muzikales geef. Hoe zij de psalmen op muziek zetten, vind ik prachtig. Het recept van zo’n melodie kan ik ook als componist niet vatten. Soms lukt het je, soms niet.

–Welke rol speelt muziek in uw persoonlijke geloofsbeleving?

Tien jaar geleden werd ik directeur van ons bezinningscentrum. Dat zette me ertoe aan de spirituele kant van de muziek te verkennen. Ik werd er me almaar scherper bewust van de manier waarop het zingen mijn relatie met God verdiept. Ik stel dan ook vast dat ik amper luister naar mijn grote collectie cd’s. Mozart? Prachtig, maar geef mij liever liederen

die ik kan meezingen. Dat helpt me om de boodschap echt eigen te maken. Toen ik ooit stilstond bij *Gedenken wij dankbaar de daden des Heren* besepte ik plotseling hoe dat lied de kern van ons geloof samenvat.

–Hoe kijkt u aan tegen de toekomst van de Kerk?

De vele jonge gezinnen die deelnemen aan onze bezinningsactiviteiten laten me voelen dat het geloof niet verdwenen is. Toch vinden ze vaak moeilijk aansluiting bij hun plaatselijke geloofsgemeenschap. De verschuivingen in het parochielandschap vind ik dan ook een grote uitdaging. Slagen we erin te bouwen aan een Kerk die aansluit bij het leven van gezinnen met kinderen? Vanuit mijn taak in ons bezinningscentrum en als muzikant wil ik daartoe bijdragen.

Meer info over het colloquium *Een stem om U te danken*? Surf naar <http://colloquium.koorenstem.be> of bel 013 78 04 38.

Reageren op dit artikel? Dat kan op lezersbrieven@kerknet.be